

Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai
info@vert.lt

Nr. 61000

| 2020-08-18 Nr. R2-(D)-4593

DĖL VALSTYBINĖS ENERGIJOS REGULIAVIMO TARYBOS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2012 M. BALANDŽIO 11 D. NUTARIMO NR. O3-90 „DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ TEIKIAMŲ PASLAUGŲ PATIKIMUMO IR KOKYBĖS RODIKLIŲ, JŲ ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) susipažino su viešai konsultacijai pateiktu Valstybinės energijos reguliavimo tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. balandžio 11 d. nutarimo Nr. O3-90 „Dėl Gamtinių dujų įmonių teikiamų paslaugų patikimumo ir kokybės rodiklių, jų įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu. Bendrovės pastabos ir pasiūlymai projektui išdėstyti pastabų ir pasiūlymų lentelėje, kurią prašome įvertinti ir atsižvelgti.

PRIDEDAMA. Pastabų ir pasiūlymų lentelė, 10 lapų.

Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius

Virgilijus Žukauskas

tel. 8 697 56 866,
tel. 8 687 46 975

Klientų aptarnavimas

Klientų aptarnavimo tel. 1852 arba 8 697 61 852*

Nemokama elektros sutrikimų linija 1852

Nemokama dujų tiekimo sutrikimo linija 1804

Svetainė www.eso.lt

*ilgasis numeris apmokestinamas pagal kliento ryšio operatoriaus plano įkainius

Įmonės rekvizitai

AB „Energijos skirstymo operatorius“

Aguonų g. 24, 03212 Vilnius, Lietuva

El. p. info@eso.lt

Juridinio asmens kodas 304151376

PVM mokėtojo kodas LT100009860612

Registrų tvarkytojas VĮ Registrų Centras

E. pristatymas 304151376

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ PASTABOS IR PASIŪLYMAI VALSTYBINĖS ENERGIJOS REGULIAVIMO TARYBOS NUTARIMO „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2012 M. BALANDŽIO 11 D. NUTARIMO NR. O3-90 „DĖL GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ TEIKIAMŲ PASLAUGŲ PATIKIMUMO IR KOKYBĖS RODIKLIŲ, JŲ ĮVERTINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTUI

2020 m. rugsėjo 4 d.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
1.	5. Aprašas Sistemų operatoriui ir (ar) tiekimo įmonei reglamentuoja šių paslaugų patikimumą ir kokybę: 5.5. vartotojo informavimo apie planinį nutraukimą.	Aprašo projekto 6.5 ir 6.9 papunkčiuose pateikiamos neplanuoto ir planuoto nutraukimo sąvokos. Siūlome Aprašo projekte suvienodinti vartojamus terminus.	5. Aprašas Sistemų operatoriui ir (ar) tiekimo įmonei reglamentuoja šių paslaugų patikimumą ir kokybę: 5.5. vartotojo informavimo apie ~~planinį~~ planuotą nutraukimą.
2.	6.5. Neplanuotas nutraukimas – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimas, apie kurį vartotojai ar sistemos naudotojai nebuvo informuoti arba buvo informuoti vėliau nei teisės aktuose ar sutartyje nustatytu laiku.	2.1. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad „Gamtinių dujų įmonė be jokio išankstinio įspėjimo tol, kol išnyksta toliau išvardytos priežastys, gali nutraukti gamtinių dujų perdavimą, skirstymą ar tiekimą, kai: 1) dėl vartotojų veiksmų kyla perdavimo ar skirstymo sistemų avarijos grėsmė arba kenkiama gamtinių dujų sistemos saugumui ir patikimumui; 2) vartotojo sistema kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui; 3) kyla avarija ar ekstremalioji energetikos situacija, dėl kurių neįmanoma tęsti gamtinių dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo konkrečioms vartotojams, jeigu tenkinami Energetikos įstatyme nustatyti apribojimų ekstremaliųjų energetikos situacijų metu taikymo pagrindai; 4) nutraukiamas ar apriojamas gamtinių dujų tiekimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir gamtinių dujų įmonės neturi pakankamo gamtinių dujų atsargų rezervo. Siūlytina numatyti, kad nutraukimas esant šioms aplinkybėms nėra laikomas neplanuotu nutraukimu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad analogiška išlyga taip pat yra įtvirtinta Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75	6.5. Neplanuotas nutraukimas – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimas, apie kurį vartotojai ar sistemos naudotojai nebuvo informuoti arba buvo informuoti vėliau nei teisės aktuose ar sutartyje nustatytu laiku. Skirstymo sistemos atveju neplanuotu nutraukimu nelaikomi: 6.5.1. nutraukimai dėl Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalyje nurodytų aplinkybių; 6.5.2. atvejai, kai vartotojai ar sistemos naudotojai nebuvo teisės aktuose ar sutartyje nustatytu laiku informuoti ir negali vartoti gamtinių dujų dėl vietinėje bendrojo naudojimo sistemoje, daugiabučio namo dujotiekyje ar vartotojo sistemoje įvykusio gedimo ar šiose sistemose vykdomų remonto darbų.

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
		„Dėl Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų“ (5 punkto penktoji pastraipa). 2.2. Taip pat, siekiant, kad skirstymo sistemos patikimumo rodikliai būtų suprantami vienodai, siūlytina tobulinti neplanuoto nutraukimo termino apibrėžimą aiškiai nurodant, jog neplanuotu nutraukimu skirstymo sistemoje nebūtų laikomi atvejai, kai dėl gedimo ar remonto darbų vietinėje bendrojo naudojimo sistemoje, daugiabučio namo dujotiekyje ar vartotojų sistemose gamtinių dujų negali naudoti šių sistemų vartotojai ar sistemų naudotojai.	
3.	6.7. Nutraukimo pabaiga – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimo pabaigos data ir laikas, dujų įmonės užfiksuoti automatinio arba rankiniu būdu.	Dažnu atveju dujų sistemos įrenginys ar įtaisas negali būti įjungtas/atidarytas dėl vartotojo sistemos gedimo ar kontrolinio sandarumo bandymo atlikimo galimybės nebuvimo (t. y., ne dėl skirstomųjų tinklų operatoriaus kaltės). Taip pat pastebėtina, kad tuo atveju, kai gedimas buvo nebuitinio vartotojo sistemoje, paleidimo veiksmus atlieka pats nebuitinis vartotojas arba jo sistemą prižiūrinti atestuota įmonė. Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, vadovaujantis teisingumo principu bei siekiant teisinio aiškumo, siūlytume tikslinti nutraukimo pabaigos apibrėžimą taip, kad skirstymo sistemos operatoriaus atsakomybei nebūtų priskiriamas laikas, kai gamtinių dujų vartoti kai kurie vartotojai negali dėl nuo skirstymo sistemos operatoriaus nepriklausančių aplinkybių.	6.7. Nutraukimo pabaiga – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimo pabaigos data ir laikas, dujų įmonės užfiksuoti automatinio arba rankiniu būdu. Skirstymo sistemos atveju nutraukimo pabaiga fiksuojama, kai yra atstatyti skirstymo sistemos parametrai iki vietinės bendrojo naudojimo sistemos, daugiabučio namo dujotiekio ar vartotojo sistemos ribos.
4.	6.9. Planuotas nutraukimas – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimas, apie kurį vartotojas ar sistemos naudotojas buvo informuotas teisės aktuose arba sutartyje nustatytu laiku ir būdu.	Siekiant teisinio aiškumo, siūlome Apraše apibrėžti, kad planuotas nutraukimas negali būti traktuojamas kaip neplanuotas nutraukimas, jeigu viršijama numatyta nutraukimo trukmė. Atkreipiame dėmesį, kad, priešingu atveju, planuotą nutraukimą perkvalifikuojant į neplanuotą, būtų iškreipiama bendra statistika dėl skirstomojo tinklo patikimumo lygio, kuri vėliau naudojama tarptautinių reitingo agentūrų ir Bendrovei priimant investavimo sprendimus, kas suponuotų klaidingas išvadas.	6.9. Planuotas nutraukimas – dujų perdavimo, skirstymo ar tiekimo nutraukimas, apie kurį vartotojas ar sistemos naudotojas buvo informuotas teisės aktuose arba sutartyje nustatytu laiku ir būdu. Planuoto nutraukimo trukmės viršijimas nėra laikomas neplanuotu gamtinių dujų persiuntimo nutraukimu.
5.	11. Kiekvienam iš 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1 ir 7.2.2 papunkčiuose nurodytam nutraukimui Sistemos operatorius turi nustatyti priežastį. Jei nutraukimas	Atkreipiame dėmesį, kad Apraše nėra 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1 ir 7.2.2 papunkčių.	11. Kiekvienam iš ~~7.1.1, 7.1.2, 7.2.1 ir 7.2.2~~ 8.1.1, 8.1.2, 8.2.1 ir 8.2.2 papunkčiuose nurodytam

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
	yra neplanuotas, jis gali būti priskiriamas vienai iš šių grupių:		nutraukimui Sistemos operatorius turi nustatyti priežastį. Jei nutraukimas yra neplanuotas, jis gali būti priskiriamas vienai iš šių grupių:
6.	<p>11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, apimančios stichinius gamtos reiškinius, atitinkančius Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“, reikšmes; gaisrus, kurie kyla ne magistraliniame dujotiekyje; karo, teroristinius veiksmus; valstybės institucijų veiksmus arba nurodymus, ar kitus išimtinis įvykius, dėl kurių paskelbta ekstremali energetikos padėtis; klimato pokyčius, dėl kurių buvo viršyti leistini techniniai normatyvai; taip pat kitus įvykius ar aplinkybes, kurie pagal galiojančius teisės aktus gali būti priskiriami force majeure aplinkybėms.</p> <p>11.2. Išorinio poveikio priežastys, apimančios dujų patiekimo į magistralinį ar skirstomąjį dujotiekį nutraukimus, vartotojų ir sistemos naudotojų veiksmus ar kaltės atvejus, trečiųjų šalių veiksmus, dėl kurių mechanškai pažeidžiamas magistralinis ar skirstomasis dujotiekis, kitų dujų sistemų operatorių poveikius.</p>	Atsižvelgiant 2.1 pastabą (nurodyti, jog prie neplanuotų nutraukimų nepriskiriami nutraukimai dėl Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalyje nurodytų aplinkybių), siūlytume patikslinti 11.1 papunktį eliminuojant aplinkybes, patenkančias į Gamtinių dujų įstatymo 57 straipsnio 5 dalies 3 punkte nurodytą atvejį.	<p>11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, apimančios stichinius gamtos reiškinius, atitinkančius Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 „Dėl Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“, reikšmes; gaisrus, kurie kyla ne magistraliniame dujotiekyje; karo, teroristinius veiksmus; valstybės institucijų veiksmus arba nurodymus, ar kitus išimtinis įvykius, dėl kurių paskelbta ekstremali energetikos padėtis; klimato pokyčius, dėl kurių buvo viršyti leistini techniniai normatyvai; taip pat kitus įvykius ar aplinkybes, kurie pagal galiojančius teisės aktus gali būti priskiriami force majeure aplinkybėms.</p> <p>11.2. Išorinio poveikio priežastys, apimančios dujų patiekimo į magistralinį ar skirstomąjį dujotiekį nutraukimus, vartotojų ir sistemos naudotojų veiksmus ar kaltės atvejus, trečiųjų šalių veiksmus,</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Enerģijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
			dėl kurių mechaniškai pažeidžiamas magistralinis ar skirstomasis dujotiekis, kitų dujų sistemų operatorių poveikius.
7.	11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, <...> , reikšmės; gaisrus, kurie kyla ne magistraliniame dujotiekyje <...>.	Siekiant lygiateisiškumo, siūlytume Apraše apibrėžti, kad gaisrai ne skirstomajame dujotiekyje yra priskiriami prie <i>Force majeure</i> , t.y., analogiškai, kaip tai numatyta perdavimo sistemos atveju.	11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, <...> , reikšmės; gaisrus, kurie kyla ne magistraliniame, skirstomajame dujotiekyje <...>.
8.	11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, apimančios <...> valstybės institucijų veiksmus arba nurodymus, ar kitus išimtinis įvykius, dėl kurių paskelbta ekstremali energetikos padėtis; <...>.	8.1. Tam tikrus skirstymo nutraukimus nulemiančius veiksmus vykdyti ir nurodymus teikti gali ne tik valstybės institucijos, bet ir savivaldybių institucijos, todėl siūloma atitinkamai šiais subjektais papildyti 11.1 papunkčio formuluotę. 8.2. Jei nebūtų atsižvelgta į 6 pastabą , atkreipiame dėmesį, kad pagal 11.1 papunkčio formuluotę nėra aišku, ar prie <i>force majeure</i> (nenugalimos jėgos) aplinkybių priskiriami bet kokie valstybės institucijų veiksmai arba nurodymai, dėl kurių įvyksta skirstymo nutraukimas, ar tik tiek, dėl kurių paskelbta ekstremali energetikos padėtis. Atsižvelgiant į tai, kad, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse privalomi vykdyti valstybės institucijų veiksmai išskiriami kaip atskira atleidimo nuo civilinės atsakomybės aplinkybė, manytina, kad tai turėtų būti išskiriama kaip atskiros nuo įvykių, dėl kurių paskelbiama ekstremalioji energetikos padėtis, aplinkybės. Papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 2 straipsnio 5 dalimi, „ekstremali energetikos padėtis“ keistina į „ekstremalioji energetikos padėtis“.	11.1. <i>Force majeure</i> (nenugalima jėga) aplinkybės, apimančios <...> valstybės ir savivaldybių institucijų veiksmus arba nurodymus; ar kitus išimtinis įvykius, dėl kurių paskelbta ekstremalioji energetikos padėtis; <...>.
9.	15.2. Avarinės tarnybos paslaugos suteikimas lokalizuojant avarijas vartotojo sistemoje. Skirstymo sistemos operatorius teikia vartotojams avarinės tarnybos paslaugą, kuomet, gavęs buitinio vartotojo ar kito suinteresuoto asmens pranešimą apie dujų nuotėkį buitinio vartotojo sistemoje (taip pat ir daugiabučių namų bendrojo naudojimo dujų sistemoje), esant reikalui, vykstant patikrinti pranešimo ir pašalinti nuotėkio	Energetikos srities teisės aktuose „avarija“ yra terminas, turintis konkrečiai apibrėžtą reikšmę, t.y., avarija suprantama taip, kaip nurodyta Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-80 „Dėl Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“. Taip pat pastebėtina, kad dažnai įvykio pradžioje nėra aišku, ar jis atitiks priskyrimo avarijai kriterijų ir (ar) kokios bus to įvykio galutinės pasekmės,	15.2. Avarinės tarnybos paslaugos suteikimas lokalizuojant avarijas įvykius vartotojo sistemoje. Skirstymo sistemos operatorius teikia vartotojams avarinės tarnybos paslaugą, kuomet, gavęs buitinio vartotojo ar kito suinteresuoto asmens pranešimą apie dujų

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
	<p>(atlikti avarijos lokalizavimo darbų). Paslaugai keliamas atvykimo laiku reikalavimas, t. y. atvykti per 60 min. tuo atveju, kai dėl buitinio vartotojo sistemos gedimo gresia avarija ar kyla pavojus žmonių gyvybei ir saugumui ar turtui.</p>	<p>todėl, siekiant išvengti neigiamų padarinių žmonių gyvybei ir saugumui, tais atvejais, kai yra pranešama apie dujų kvapą ar galimą nuotėkį, tai laikoma įvykiu (traktuojama kaip pavojus) ir vykstama jo lokalizuoti. Atsižvelgiant į tai, siūlytina nesusiaurinti nuostatų taikymo tik avarijoms.</p>	<p>kvapą ar galimą nuotėkį buitinio vartotojo sistemoje (taip pat ir daugiabučių namų bendrojo naudojimo dujų sistemoje), ~~esant reikalui~~, vykstama patikrinti pranešimo ir pašalinti nuotėkio (atlikti ~~avarijos~~ įvykio lokalizavimo darbų). Paslaugai keliamas atvykimo laiku reikalavimas, t. y. atvykti per 60 min.</p>
10.	<p>15.5. Naujo vartotojo sistemos prijungimas pagal prijungimo sutartį. Šiuo reikalavimu nustatoma, kad Sistemos operatorius prijungia naujo vartotojo sistemą nustatytu prijungimo sutartyje laiku. Šio reikalavimo kokybės rodiklis yra laiku neprijungtų naujų vartotojų procentinė dalis NEPRIJ_(naujas vartotojas) per ataskaitinį laikotarpį:</p> $NEPRIJ_{(naujas\ vartotojas)} = 100 \times \frac{\sum(\text{laiku neprijungtas naujas vartotojas})}{\sum(\text{prijungimo sutartį pasirašęs naujas vartotojas})}$	<p>Nauja siūloma formulė sukuria atskaitos taško ir duomenų palyginamumo problemą, todėl siūlome rodiklį ir toliau skaičiuoti pagal šiuo metu galiojančią formulę, kai laiku neprijungtų naujų vartotojų skaičius dalinamas iš viso prijungtų naujų vartotojų skaičiaus. Esamą formulę siūlome palikti dėl šių priežasčių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Palyginamumas. Pakeitus skaičiavimo formulę nebus galima palyginti praeities periodų, nes bus taikomas kitoks skaičiavimo principas. 2) Rodiklio vertinimo atskaitos taškas. Prijungimo sutartį pasirašiusiu nauju vartotoju laikomi visi prijungimo paslaugos sutartį apmokėję vartotojai. Tokių vartotojų skaičius kinta kiekvieną dieną ir priklauso nuo to, kiek naujų vartotojų sumokėjo ir kiek naujų vartotojų buvo prijungta tą dieną (pavyzdžiui, rugsėjo 1 d. gali būti 2000 tūkst. prijungimo sutartį pasirašiusių vartotojų, o rugsėjo 2 d. gali būti 1850). Kyla problema, dėl to kurios ataskaitinio laikotarpio dienos duomenis naudoti skaičiuojant rodiklį. 3) Nevienoda rodiklio dedamųjų imtis. Laiku neprijungtu naujas vartotojas užfiksuojamas, kai baigiami jo prijungimo darbai. Tuo tarpu prijungimo sutartį pasirašę nauji vartotojai yra ir tie, kuriems darbai dar nebaigti. Todėl rodiklis vertintų ne kokią dalį prijungtų klientų buvo prijungti vėluojant, o kokią dalį visų vykdomų darbų sudarė darbai užbaigti vėluojant. 	<p>15.5. Naujo vartotojo sistemos prijungimas pagal prijungimo sutartį. Šiuo reikalavimu nustatoma, kad Sistemos operatorius prijungia naujo vartotojo sistemą nustatytu prijungimo sutartyje laiku. Šio reikalavimo kokybės rodiklis yra laiku neprijungtų naujų vartotojų procentinė dalis NEPRIJ_(naujas vartotojas) per ataskaitinį laikotarpį:</p> $NEPRIJ_{(naujas\ vartotojas)} = 100 \times \frac{\sum(\text{laiku neprijungtas naujas va})}{\sum(\text{prijungtas naujas vartot})}$
11.	<p>19. Minimalūs kokybės lygiai kiekvienai dujų įmonei nustatomi individualiai konkrečiam kainų ir</p>	<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodoma, kad „Priimdamos</p>	<p>19. Minimalūs kokybės lygiai kiekvienai dujų įmonei nustatomi</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
	<p>(ar) pajamų viršutinių ribų reguliavimo periodui. Taryba, nustatydamą (ar koreguodama) gamtinių dujų kainų ir (ar) pajamų viršutinę ribą, patvirtina minimalius kokybės lygius individualiai kiekvienai dujų įmonei, kurie galios iki reguliavimo periodo pabaigos. Patikimumo rodikliams 2 metus iš eilės esant blogesniems nei Tarybos nustatyti, Taryba savo kompetencijos ribose atskiru sprendimu gali Sistemos operatoriui taikyti atskirą įpareigojantį sprendimą atsižvelgiant į Sistemos operatoriaus pateiktus argumentus ar pagrįstas priežastis.</p>	<p>sprendimus, valstybės ir savivaldybių institucijos, atliekančios energetikos veiklos valdymo, reguliavimo, priežiūros ir kontrolės funkcijas, pagal kompetenciją: <...> teikia energetikos įmonems nurodymus užtikrinti energijos išteklių ir energijos tiekimo nenutrūkstamumą ir nustatytą kokybės reikalavimų laikymąsi“. Aprašo 19 punkte numatoma, kad „Patikimumo rodikliams 2 metus iš eilės esant blogesniems nei Tarybos nustatyti, Taryba savo kompetencijos ribose atskiru sprendimu gali Sistemos operatoriui taikyti atskirą įpareigojantį sprendimą <...>“. T. y. Apraše (įstatymą įgyvendinančiame teisės akte) įtvirtinama nauja, įstatymo nuostatų neatitinkanti poveikio priemonė, kurios taikymo sritis (apimtis) bei kitos esminės nuostatos, be kita ko, nėra reglamentuojami. Atkreipiame dėmesį, kad, kaip ne kartą nurodyta Lietuvos Respublikos konstitucinio teismo praktikoje, pagal Konstituciją riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu yra laikomasi šių sąlygų: tai daroma įstatymu; apribojimai yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves ir Konstitucijoje įtvirtintas vertybes, taip pat konstituciškai svarbius tikslus; apribojimais nėra paneigiama teisių ir laisvių prigimtis bei esmė; yra laikomasi konstitucinio proporcingumo principo. Vadovaujantis šia doktrina, naujos poveikio priemonės, jų taikymo pagrindai ir kitos esminės procedūrinės jų taikymo nuostatos turi būti įtvirtintos įstatymo lygmeniu/turėti įstatyminių pagrindą ir turi būti siūlomos įtvirtinti tik tada, kai tai yra būtina apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves ir yra proporcinga.</p> <p>Be to, pažymime, kad rodiklių nevykdymo atveju taikomos poveikio priemonės ir vertinimas jau yra apibrėžti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikoje, patvirtintoje Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“, todėl pakartotinis reguliavimas, Bendrovės nuomone, yra netikslingas.</p>	<p>individualiai konkrečiam kainų ir (ar) pajamų viršutinių ribų reguliavimo periodui. Taryba, nustatydamą (ar koreguodama) gamtinių dujų kainų ir (ar) pajamų viršutinę ribą, patvirtina minimalius kokybės lygius individualiai kiekvienai dujų įmonei, kurie galios iki reguliavimo periodo pabaigos. ~~Patikimumo rodikliams 2 metus iš eilės esant blogesniems nei Tarybos nustatyti, Taryba savo kompetencijos ribose atskiru sprendimu gali Sistemos operatoriui taikyti atskirą įpareigojantį sprendimą atsižvelgiant į Sistemos operatoriaus pateiktus argumentus ar pagrįstas priežastis.~~</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
12.	<p>22. Pagal dujų įmonių pateiktas metines teikiamos paslaugos patikimumo ir kokybės rodiklių ataskaitas Taryba kasmet įvertina dujų įmonių teikiamų paslaugų patikimumą ir kokybę, atlikdama konkrečiai dujų įmonei nustatytų minimalių patikimumo ir kokybės lygių laikymosi analizę. Vertinimo išvadas Taryba skelbia viešai Tarybos interneto svetainėje. Vertinimo išvadose konstatuojama, ar dujų įmonės teikiamos paslaugos tenkina konkrečiai dujų įmonei nustatytus minimalius patikimumo ir kokybės lygius, nurodomos priežastys bei pateikiami paaiškinimai, jeigu dujų įmonės teikiamų paslaugų kokybė buvo blogesnė už nustatytus minimalius patikimumo ir kokybės lygius.</p>	<p>Aprašo projekto 22 punktą numato kasmetinį minimalių kokybės lygių vertinimą, tačiau atkreiptinas dėmesys, kad pagal Aprašo projekto 19 punktą: „Minimalūs kokybės lygiai kiekvienai dujų įmonei nustatomi individualiai konkrečiam kainų reguliavimo periodui“, tad, Bendrovės nuomone, rodiklių vertinimas kasmet nėra teisingas, nes rodikliai viso reguliacinio periodo (ar jo dalies) metu gali svyruoti ir jų vykdymas turėtų būti vertinamas tik pasibaigus reguliavimo periodui.</p> <p>Be to, pagerinus kokybės ar patikimumo rodiklius nėra numatytas skatinimas, o neįvykdžius rodiklių – sumažinama grąža (Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – KVR metodika), 30 punktą). Bendrovės nuomone, nustatyti rodikliai turi motyvuoti įmonę siekti geresnių rodiklių.</p> <p>Pažymime, kad ženklūs patikimumo ir kokybės rodiklių pokyčiai ir aukštesnių rodiklių lygių nustatymas turi reikšmingos įtakos Bendrovei planuojant papildomas investicijas į skirstomojo dujotiekio sistemą. Siekiant užtikrinti efektyvų investavimą, galimybę tinkamai įgyvendinti besikeičiančių teisės aktų nuostatas, o taip pat įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane numatytas priemones, kurių tikslas yra sutrumpinti ir supaprastinti vartotojų prijungimą prie elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų, kartu išlaikant aukštus dujų skirstymo patikimumo rodiklius, Bendrovė siūlo atlikti Aprašo projekto ir KVR metodikos KVR metodikos, pakeitimus.</p>	<p>Tikslinti Aprašo projektą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Siūlome tai, kas jau yra numatyta KVR metodikoje, eliminuoti iš Aprašo projekto 22 punkto, t. y. Aprašo projekto 22 punkte siūlome vertinti tik kokybės rodiklius (nevertinti patikimumo (SAIDI, SAIFI) rodiklių). 2. Siūlome patikimumo rodiklių (SAIDI / SAIFI) lygių patikrą atlikti tik pasibaigus reguliavimo periodui. 3. Siūlome Aprašo projekte įtvirtinti nuostatą, kad kokybės rodiklis yra vykdomas, jeigu neviršija 5 proc. pablogėjimo.
13.	<p>25. Aprašo 23 punkte nurodytas ataskaitas gamtinių dujų įmonės privalo pateikti elektronine forma Tarybos Duomenų surinkimo ir analizės informacinėje sistemoje (toliau – DSAIS). DSAIS sutrikimo atveju gamtinių dujų įmonės gali pateikti</p>	<p>Aprašo 23 punkte nėra nurodomos ataskaitos. Aprašo 23 punkte nurodyta: Dujų įmonės metinių kokybės rodiklių pokytis, palyginti su konkrečiai dujų įmonei Tarybos nustatytu minimaliu kokybės lygiu, įvertinamas nustatant (koreguojant) gamtinių dujų kainų ir (ar) pajamų viršutinės ribas,</p>	<p>25. Aprašo ~~23~~ 24 punkte nurodytas ataskaitas gamtinių dujų įmonės privalo pateikti elektronine forma Tarybos Duomenų surinkimo ir analizės</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
	ataskaitas raštu, kartu nurodant konkrečias priežastis, dėl kurių ataskaitos teikiamos ne per DSAIS.	vadovaujantis Kainų metodikoje ir Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. O3E-314 „Dėl Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ nustatyta tvarka.	informacinėje sistemoje (toliau – DSAIS). DSAIS sutrikimo atveju gamtinių dujų įmonės gali pateikti ataskaitas raštu, kartu nurodant konkrečias priežastis, dėl kurių ataskaitos teikiamos ne per DSAIS.
14.	5 priedas. Paslauga: Naujų vartotojų sistemų prijungimas prie dujų įmonių (perdavimo, skirstymo) sistemų Rodiklis: Laiku išsiųstų atsakymų procentinė dalis ATS(naujas vartotojas) Tarybos nustatytas kokybės rodiklio minimalus lygis: 3 metų vidurkis	Siekiant užtikrinti besikeičiančių teisės aktų nuostatas (pvz.: Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašas; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1-162 „Dėl Skirstomųjų dujotiekių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimas ir kt.) bei siekiant įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane numatytas priemones, kurių tikslas yra sutrumpinti ir supaprastinti vartotojų prijungimą prie elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų, siūlome vertės perskaičiavimą vykdyti vertinant 2 metų periodą.	5 priedas. Paslauga: Naujų vartotojų sistemų prijungimas prie dujų įmonių (perdavimo, skirstymo) sistemų Rodiklis: Laiku išsiųstų atsakymų procentinė dalis ATS(naujas vartotojas) Tarybos nustatytas kokybės rodiklio minimalus lygis: 2 metų vidurkis
15.	5 priedas. Paslauga: Naujų vartotojų sistemų prijungimas prie dujų įmonių (perdavimo, skirstymo) sistemų Rodiklis: Laiku dėl operatoriaus atsakomybės neprijungtų naujų vartotojų procentinė dalis NEPRIJ(naujas vartotojas) Tarybos nustatytas kokybės rodiklio minimalus lygis: 3 metų vidurkis	Siekiant užtikrinti besikeičiančių teisės aktų nuostatas (pvz.: Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašas; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1-162 „Dėl Skirstomųjų dujotiekių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimas ir kt.) bei siekiant įgyvendinti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos įgyvendinimo priemonių plane numatytas priemones, kurių tikslas yra sutrumpinti ir supaprastinti vartotojų prijungimą prie elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų, siūlome vertės perskaičiavimą vykdyti vertinant 2 metų periodą.	5 priedas. Paslauga: Naujų vartotojų sistemų prijungimas prie dujų įmonių (perdavimo, skirstymo) sistemų Rodiklis: Laiku dėl operatoriaus atsakomybės neprijungtų naujų vartotojų procentinė dalis NEPRIJ(naujas vartotojas) Tarybos nustatytas kokybės rodiklio minimalus lygis: 2 metų vidurkis
16.	2 priedas 1 lentelė. Skirstymo patikimumo rodikliai 2. Neplanuoti nutraukimai 2. Skirstymo sistema, iš jų: 2.2. dėl su operatoriumi suderintų veiksmų: 2.2.1. sistemos gedimai 2.2.2. įrangos gedimai	Atkreipiame dėmesį, kad Aprašo 2 priedo 1 lentelėje pateikiamas nutraukimo priežasčių klasifikavimas nesutampa su Aprašo 11 punkte nurodytu klasifikavimu (atsiranda nauja priežasčių grupė – „Dėl su operatoriumi suderintų veiksmų“). Nėra aišku, kam reikalingas šis papildomos priežasčių grupės išskyrimas. Vadovaujantis Aprašo 11.3 papunkčiu, manytina, kad šios aplinkybės patenka į operatoriaus atsakomybės sritį.	2. Skirstymo sistema, iš jų: 2.1. dėl išorinio poveikio priežasčių trečiųjų šmonių nesankcionuotų veiksmų 2.2. dėl su operatoriumi suderintų veiksmų: 2.2.1. sistemos gedimai

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (jmonė)	Siūlomas pakeitimas
	<p>2.2.3. rangovų veiksmai 2.2.4. kiti atvejai (išvardinti)</p>	<p>Toks papildomos prižasčių grupės išskyrimas ne tik neatitinka Aprašo 11 punkto, tačiau ir sukelia papildomą nepagrįstą administracinę našą operatoriui.</p>	<p>~~2.2.2. įrangos gedimai 2.2.3. rangovų veiksmai 2.2.4. kiti atvejai (išvardinti)~~ 2.3. dėl operatoriaus atsakomybės 2.4. dėl force majeure prižasčių 2.1. dėl force majeure (nenugalimos jėgos) prižasčių 2.2. dėl išorinio poveikio prižasčių 2.3. dėl operatoriaus atsakomybės</p>
17.	<p>9. Patikimumo rodikliai diferencijuojami: 9.1. Pagal vartotojų tipą: 9.1.1. buitiniai; 9.1.2. nebutiniai.</p> <p>14.1. Sistemos operatorius, registruodamas nutraukimus, nurodo šią informaciją: <...> 14.1.7. nutraukimą patyrusių vartotojų skaičių, diferencijuotą pagal vartotojų tipą (buitiniai ir nebutiniai).</p> <p>2 priedas 1 lentelė. Skirstymo patikimumo rodikliai 1. Planuoti nutraukimai 1. Skirstymo sistema, iš jų: 1.1. buitiniam vartotojui 1.2. nebutiniam vartotojui 2. Neplanuoti nutraukimai 2. Skirstymo sistema, iš jų: <...> 2.5. buitiniam vartotojui 2.6. nebutiniam vartotojui</p>	<p>Skirstymo operatorius, užtikrindamas skirstymo patikimumą, nediferencijuoja klientų pagal tipą, skirstymas užtikrinamas vienodomis priemonėmis, todėl neaišku, koks yra nutraukimų diferencijavimo į nutraukimus buitiniams ir nebutiniams vartotojams tikslas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tokio skirstymo atsisakyti.</p>	<p>9. Patikimumo rodikliai, išskyrus nurodytus Aprašo 8.1.2 ir 8.2.2 papunkčiuose, diferencijuojami: 9.1. Pagal vartotojų tipą: 9.1.1. buitiniai; 9.1.2. nebutiniai.</p> <p>14.1. Sistemos operatorius, registruodamas nutraukimus, nurodo šią informaciją: <...> 14.1.7. nutraukimą patyrusių vartotojų skaičių. Sistemos operatorius, išskyrus skirstymo sistemos operatorių, pateikia nutraukimą patyrusių vartotojų skaičių, diferencijuotą pagal vartotojų tipą (buitiniai ir nebutiniai).</p> <p>2 priedas 1 lentelė. Skirstymo patikimumo rodikliai 1. Planuoti nutraukimai 1. Skirstymo sistema, iš jų: 1.1. buitiniam vartotojui</p>

Eil. Nr.	Teisės akto nuostata	AB „Energijos skirstymo operatorius“ komentaras (įmonė)	Siūlomas pakeitimas
			<p>1.2. ~~nebuitiniam vartotojui~~ 2. Neplanuoti nutraukimai 2. Skirstymo sistema, iš jų: <...> 2.5. ~~buitiniam vartotojui~~ 2.6. ~~nebuitiniam vartotojui~~</p>
18.	<p>5 priedas Kokybės reikalavimas Avarinei tarnybai laiku (per 60 min.) atvykti pas buitinį vartotoją tikrinti jo pranešimo apie dujų nuotėkį (prireikus pašalinti dujų nuotėkį)</p>	<p>Siūlome suvienodinti Aprašo 15.2 papunkčio ir 5 priedo nuostatų formuluotes. Aprašo 15.2 papunktis nurodo, kad “Avarinės tarnybos paslaugos suteikimas lokalizuojant avarijas vartotojo sistemoje. Skirstymo sistemos operatorius teikia vartotojams avarinės tarnybos paslaugą, kuomet, gavęs buitinio vartotojo ar kito suinteresuoto asmens pranešimą apie dujų nuotėkį buitinio vartotojo sistemoje (taip pat ir daugiabučių namų bendrojo naudojimo dujų sistemoje), esant reikalui, vykstama patikrinti pranešimo ir pašalinti nuotėkio (atlikti avarijos lokalizavimo darbų).”</p>	<p>5 priedas Kokybės reikalavimas Avarinei tarnybai laiku (per 60 min.) atvykti pas buitinį vartotoją tikrinti jo pranešimo apie dujų nuotėkį (~~prireikus pašalinti dujų nuotėkį~~) (lokalizuoti nuotėkį)</p>
19.	<p>IV SKYRIUS GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ TEIKIAMŲ PASLAUGŲ MINIMALIŲ KOKYBĖS LYGIŲ VERTINIMO TVARKA</p>	<p>IV skyriuje (22 punktą) reglamentuojamas ne tik minimalių kokybės lygių, bet ir patikimumo lygių vertinimas, todėl IV skyriaus pavadinimas atitinkamai patikslintinas.</p>	<p>IV SKYRIUS GAMTINIŲ DUJŲ ĮMONIŲ TEIKIAMŲ PASLAUGŲ MINIMALIŲ KOKYBĖS IR PATIKIMUMO LYGIŲ VERTINIMO TVARKA</p>